

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis (Köln)

Colonie, 29. IX. 1492

Wilhelmi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

Eiusdem Contra illos qui truncos erigunt in plateis et oblationes tollunt Item cum ex inductione quadam per aliquorum laicorum insolentias sit inductum. .xl.

Eiusdem Quibus diebus prochiani tenent venire ad ecclesiam suam prochiamalem Item quod hactenus dubium quibusdam existit de festis in quibus prochia sua.

Eiusdem Contra clericos tonsuram clericalem et vestes clericales non deferentes. Item precipimus in virtute sancte obedientie decanis ecclesiarum et christiunitatis civitatis. Eiusdem Ne quis laicus arretet vel detineat bona clericorum. Item statuimus et inhibemus sub pena excommunicationis late sentite in his scriptis ne. .xl.

Eiusdem Ne laici faciant statuta in preiudicium alicuius ecclesie.

Item inhibemus laicis universis et singulis statuta de oblatione. .xl.

Wilhelmi.

Contra illos qui officium tabernariorum exercent iniuste.

Wilhelmus dei gratia .xl. dilectis in christo abbatibus decanis et capitulis monasteriorum utriusque sexus in civitate Coloniensi moram trahentibus. .xl.

Eiusdem De usurariis manifestis et exercentibus contractus dictos hantgelt. Wilhelmus .xl. oibus quibus ex privilegio competere ponere scriptum dei. Precipiendo statuimus. .xl.

Eiusdem Quia homines existentes de loco interdicto non debeant admitti ad sacramenta in locis non interdictis. .xl.

Wilhelmus .xl. Perniciosus quidam ut intelleximus in nonnullis nostre diocesis partibus abusus inolevit per loco aliquo.

Eiusdem. Wilhelmus. .xl. Contra iniectores manuum in clericos ecclesiasticas personas. Wilhelmus .xl.

Multiplicata fidedignorum ad nos per dicitur relatio quod complures sceleratis.

Eiusdem Ne aliquis assumatur in vicariis sine nostra licentia et quod rectores de elemosinis detentis fabrice teneant satisfacere. .xl.

Wilhelmus .xl.

Ad nostrum non sine displicentia venit auditum. quod nonnulli rectores seu curati. .xl.

Eiusdem Ne religiosi extra sua monasteria moram trahant et contra rectores eorum. Wilhelmus .xl.

Vergit quidem in totius religionis operum probum grave quoque et nimium detestabile scandalum parat in populo.

Eiusdem Ne questores cum crucibus et calicibus admittant in prochiis sine licentia nostra data a per capitulum. Wilhelmus .xl. Deminimus nos tandem et vicibus multiplicibus sub certarum penarum adiectione.

Eiusdem Contra detentores et subtractores legatorum fabrice.

Wilhelmus .xl.

Multipliciter excitati clamoribus nos operum precurrere preiudicium et iacturis quibus sancta nostra Colonia ecclesia. Eiusdem

Ne religiosi quicumque questum publicum faciant vel male quesita incerta alias quod ad fabricam ecclesie Coloniensis ordinent.

Wilhelmus .xl.

Et si de statu cunctarum ecclesiarum nostre civitatis et diocesis. .xl.

Eiusdem Contra exercentes contractus hantgelt. In synodali congregatione facta universis clericis. Precipimus.

Frederici.

De presbyteris concubinariis et fornicariis ipsorum. Porro statutum bone memorie domini Conradi predecessoris nostri per Sifridum eius successorem qui idem statuit per concubinarios. Eiusdem Ut capto aliquo clerico statim cesset a divinis. Item licet tandem certum modum per nostros predecessores traditus sit oibus manifestum. Eiusdem Contra usurarios et exercentes preiudicium hantgelt.

Preterea felicitis recordationis domini alexandri pape tertii constitutione. .xl.

P ij.

Eiusdem Ne aliquis sacerdos inebri-
etur. vel calceos rostratos deferat. .xl.
Preterea cū ex cōcilio Agaten qd incipit
Ante oīa. .xl. Ebrietas que oīm vi-
ciorū fomes est et nutrit. Eiusdē. De
matrimonii cōtrahere volētes debito
modo proclamentur.

Item statutū seu mādatū pie memorie
dñi Henrici p̄decessoris n̄ri qd incipit.
Itē p̄cipim⁹ ecclesiarū plaris. Eiusdē
Contra iniectores manuum in clericos
vel minas vel alias dāna ecclesijs.

Itē licz statutū. qd incipit. Itē cū ma-
gnū sit scādaliū duduz p̄ felicis recorda-
tionis dñm henricū p̄decessorē nostruz
suosq; suffraganeos.

Eiusdem De quilibz tenet in anno se-
mel cōfiteri et sacramentuz a ppulo suo
sacerdote accipere.

Item statuta dñi Henrici p̄decessoris
n̄ri seu p̄ceptum. qd incipit. Canonum
q; iocq; sumus executores. .xl. In quo mā-
dato precipit vt oēs.

Eiusdem Contra illos qui in cōsisto-
rio archiepi forefecerint cōtra officialē
aduocatos. incl. Item statutū seu māda-
tum bone memorie dñi henrici p̄de-
cessoris n̄ri qd incipit. Item omnes il-
los. .xl. p̄ qd qdē mādatū seu statutū fer-
tur excoicationis laīa. .xl.

Eiusdem De omnes habeant copiaz
statutorum Coloñ. Ceterū omnia et
singula statuta p̄decessorum n̄rorum
vsū et moribus v̄tē. recepta et vsitata
Eiusdem De impediētibz iurisdic-
tionē. De violatoribus emunitarum.
et de excoicatis p̄ annū et amplius non
tumulandis. incipit. Fredericus. .xl.

Vniuersis et singulis christianitatū de-
canis et ecclesiarū prochiālū rectoribus.
Eiusdem Contra vsurarios lombar-
dos et hantgelt capientes. incipit.
Fredericus. .xl.

Vniuersis et singulis christianitatū decanis et ecclesiarū
prochiālū rectoribus seu eorum vices
gerentibus p̄ ciuitatem et diocesi n̄ras

Coloñ p̄stitutis. salutē in dño. Quāuis
vsuraruz vorago que animas deuorat.

Itē mādat venerabilis dñs officia-
lis venerabilis curie Coloñ sub p̄ca ex-
coicationis oībus et singulis christia-
nitatum decanis et alijs quibus opus
fuerit vt ipi h̄mōi pronuntiata recipiāt
Atq; eadem in suis capitulis pastorib⁹
et plebanis sui decanatus eadem v̄l-
genter publicent ipisq; mandent et cō-
mittant eadem pro posse et nosse fidelit̄
obseruari sub p̄cis imbi cōprehēsis. .xl.

Venerabilis et egregius dñs offi-
cialis curie Coloñ Ausat oēs
et singulos dños platos capitū-
la et cōuent⁹ ecclesiarū prochiālū et ca-
pellaz rectores. ac alias singulares p̄so-
nas q; adhuc nōdū de charitativo sub-
sidio nup̄ imposto integre satisfecerunt
q; adhuc infra quideciz dies proxie se-
quētes dñis collectōib⁹ earūde de illis
satisfaciāt ne op⁹ sit contra illos ad vlti-
teriores p̄cedere p̄cessus p̄ dñm fiscalē
institutos vel instituentos.

Siliter autē eiusdē venerabilis do-
mini officialis monentur oēs et singuli
vtriusq; sexus hoīes tā spūales q; secu-
lares sub suspēsiōis a diuinis et excoi-
cationis pena habētes et detinētes leti-
gata reuerendissimo dño n̄ro archiepo
Coloñ. Aut ad fabricam ecclesie Coloñ
deputata vt infra menses proxie sequē-
tes venerabili mḡro Udalrico. .xl. Si-
gillifero et mḡro fabrice. .xl. de eisde re-
spondeant et satisfaciāt. Alioquin.

Itē mādat idē ven. dñs officialis oī-
bus et singulis christianitatz decanis et
alijs qb⁹ op⁹ ē sub suspēsiōis a diuinis ex-
coicationis et viginti q; florenoz sup̄
oīū fisco reuerendissimi dñi archiepi Lo-
loñ applicādoz penis. vt ipi tā in p̄nti
synodo publicata et p̄nunciata vel eorū